

EROTIEK EN KINDEREN

door Monique Möller

Kinderen hebben intimiteit en liefdevolle aanrakingen van volwassenen nodig om te groeien tot zelfstandige gelukkige mensen. Die behoefte houdt niet op tussen de beentjes en beperkt zich ook niet noodzakelijk tot de direkte verzorgers.

Monique Möller over de wenselijkheid van een seksuele opvoeding die zich uitstrekt tot de geslachtsdelen van het kind. Waar ligt de grens tussen lichamelijk omgaan met kinderen en incest? Hoe bekijken we in dit verband pedofilie?

Monique Möller, moeder van drie kinderen, verwierf een paar jaar geleden bekendheid door haar acties voor het Ierse meisje Noreen Winchester. Noreen Winchester zat in de gevangenis omdat zij haar vader vermoordde, die haar jarenlang verkracht had. Mede dank zij de acties van Monique Möller is zij vrijgekomen. (*Hierover verscheen bij uitgeverij Futile het boek „De zaak Noreen Winchester”*).

Foto's Rob en Elly Leenarts

edit picture

spontaniteit van Corientje tijdens de bovenbeschreven scène had ik wat geleerd en ook van mijn eigen reserve. Toen mijn zoonje in de kleuterschool-leertijd wou zien hoe het gaatje er uit zag waar bij vrouwen de babies uit kwamen, mocht dat. Geheimzinnigheid over het lichaam begon in die tijd plaats te maken voor openhartigheid. Het onbespreekbare werd bespreekbaar, mede door radio- en t.v.-uitzendingen en door artikelen in dag-, week- en maandbladen. De oude moraal raakte ondergestoofd door ideeën over persoonlijke vrijheid en verantwoordelijkheid en men twijfelde eensgezind aan waarden die eeuwenlang hoog in het vaandel geschreven hadden gestaan. Het lichaam was niet langer onvoorwaardelijk een pool des verderfs en lustbevrediging zette de poorten der hel niet meer wagenwijd open. Aan het bestaan van een hel werd trouwens getwijfeld. Seks was niet langer het equivalent van zonde en voor velen was het zelfs niet vies meer.

De schaduw van de ooievaar

De ooievaar werd steeds minder gezien in Nederland. De gesprekken tussen vader en zoon of tussen moeder en dochter, waarin onzeggbare zaken over je-weet-wel serieus onder vier ogen werden verdoezeld, vaak tot heimelijk plezier van de kinderen, zijn vervangen door rechtstreekse antwoorden op vragen van kinderen en door losse opmerkingen als het toevallig te pas komt. Ouders raken niet meer in paniek als onderwijzers over seks praten. Weinig ouders zal nog overkomen met mij overkwam: mijn dochtertje zei dat ik had geklopt, de babies kwamen niet uit de buik van de moeder, ze werden door de ooievaar gebracht, dat had de juf zelf gezegd. Nu, twintig jaar later, is vrijen ontkoppeld van huwelijk en voortplanting, homofilie wordt getolereerd, zelfs geaccepteerd zolang het de eigen kinderen niet betreft, de kloritis werd herontdekt en met de ontzenuwing van de mythe van het vaginaal orgasme beginnen zelfs vrouwen hun portie seksueel plezier op te eisen.

Toch is seks nog steeds een ervaring die los staat van alle andere. Over lustbevrediging wordt niet zo vanzelfsprekend gebabbeld als over culinair genot of de vreugde van een middag in de tuin werken. Seks blijft iets apart. Echte seksuele bevrijding, integratie van seks in de totaliteit van het bestaan, is er ook bij de jongere generatie niet, ondanks de voorlichting met plaatjesboeken, tekeningen en in gewone, voor kinderen begrijpelijke taal. Er is veel angst, geheimzinnigheid en onzekerheid wegge-

vallen, men gaat wat gauwer uit elkaar als het samenleven ondraaglijk is geworden, men voelt zich wat minder schuldig en men weet wat meer.

Daar bleef het echter bij. Er veranderde niet veel essentiële aan het gedrag van mensen op seksueel gebied. Ze doen nog steeds hetzelfde. De nieuwe opvattingen hebben niet geleid tot een nieuwe, bevrijdende moraal. Er zijn weliswaar wat woongemeenschappen, maar die bestaan overwegend uit paarrelaties. Wie alleen leeft, diverse vrienden heeft en gelukkig is, wordt verdacht en gemeden door echtparen. Tot een seksuele revolutie is het niet gekomen en de moraal is nauwelijks veranderd. We vinden dat seks heel gewoon is, we weten dat onze zinnen er voor zijn om geprikkeld te worden, we accepteren dat er nu eenmaal homofielen zijn en dat het „verder heel gewone mensen zijn”, we geloven dat lichamelijke plezier tot geluk kan bijdragen, we dragen onze kinderen de nieuwe inzichten over, kortom: rationeel zitten we goed.

Het is nog slechts de eerste stap – een belangrijke! – op weg naar werkelijke seksuele bevrijding. Die is pas bereikt als we seks ook gevoelsmatig kunnen accepteren en voor de nu opgroeiende generatie kan dat nauwelijks het geval zijn. De meeste ouders hebben vroeger de kennis over „de feiten des levens” op straat opgedaan. Het idee dat ze bespreekbaar waren kwam als een bliksemflits uit de wolken vallen. Ze werden er plotseling mee geconfronteerd dat het nodig was kinderen voor te lichten en konden dat slechts verstandelijk verwerken. De voorlichting beperkte zich voor de meesten dan ook tot wat voor hen eens zo zwaar beladen was: het maken van kindertjes. De feiten daarvoor gaven ze door tot heil van de komende generatie. Ze legden het uit zo goed als ze konden. Daarbij moest het hoge woord er uit: de piemel van de pappie gaat in het gangetje van de mammie. Dat was seks, dat was vrijen. Sommigen vertelden er nog wel bij dat het een fijn gevoel was zo lekker dicht bij elkaar te zijn, maar meer was er niet aan te beleven. Waar zouden ze het vandaan moeten halen? Over „perverseiten” sprak je niet en de essentie van seks werd over het hoofd gezien. Die kende men nauwelijks. Slechts een enkeling had ervaren dat seks heel wat meer is dan neuken en vertelde dat vrijen lichamenlijk uitdrukken van tederheid is. Strefen, de huid van de ander voelen, lief zijn voor elkaars lichaam, met ogen, tong en handen elkaar aanraken, de plekjes ontdekken waar de ander het liefst aangeraakt wil worden, met en zonder woorden zeggen dat je graag bij hem bent en hem mooi en lief vindt, dat je het fijn vindt dat hij jou ook lief vindt en dat je wilt dat hij je aait en je fijne plekjes ook ontdekt. En

Ik draaide wat aan de kranen zodat de douche minder hard kletterde en schoof de plastic gordijnen waar ik achter stond opzij. „Kom er maar bij,” zei ik tegen de hummel die door de kieren naar me had staan gluren. Met natte handen trok ik haar nachtopnetje over haar hoofd en tilde haar over de drempel. We douchten samen. „Je heb klulle,” zei ze en streelde over mijn venushevel. „Jij ook,” zei ik en streelde haar hoofd. Ze keek me aan met ogen vol verwijt over zo'n stompzinnig antwoord, maar ze had kennelijk al geleerd dat grote mensen nu eenmaal niet al te pienter zijn, want ze gaf verder geen commentaar. Ze had een betere methode om uit te leggen wat ze bedoelde. Haar handjes gingen naar boven en raakten mijn borsten aan. Ze duwde er op. „Bobbels,” zei ze. „Als jij later groot bent krijg jij ook bobbel.” Ze knikte blij. „En krullen op je heuveltje?” vroeg ze. Ik liet haar haar heuveltje voelen. Ze drukte er op, konstateerde dat het hard was onder het vel en controleerde of dat bij mij ook het geval was. Ik was blij dat ze niet over voldoende spreekvaardigheid beschikte om haar ouders mee te delen wat ze ontdekt had. In hun ogen kon dit beslist niet door de beugel. Zelf voelde ik me na haar laatste onderzoek ook bedreigd. Voor een gezonde nieuwsgierigheid kon ik begrip opbrengen, maar dit kind ging verder dan ik meende dat kinderen behoren te gaan. Stel je voor dat ze ontdekte dat mijn heuvel bestond uit twee delen met een gleuf ertussen. Ik draaide de kranen dicht en begon haar af te drogen. Het was nog voor de seksuele „revolutie” van de jaren zestig en voordat ik zelf kinderen had, met wie ik samen baadde zodat ze niet stiekem achter gordijntjes hoefden te gluren. Van de

edit picture

als een man en een vrouw vrijen – wat het vaakst gebeurt, maar het kan ook alleen tussen vrouwen of tussen mannen gebeuren – dan kan de piemel in het gangetje komen net zoals bij het kindertjes maken, maar dat hoeft niet natuurlijk. En als je gevrengen hebt, ga je lekker tegen elkaar aanliggen en je vrijt nog een beetje door en dan ga je slapen en je bent heel gelukkig dat je zo lekker met elkaar gespeeld hebt. Veel ouders hadden deze ervaring zelf niet opgedaan. Vrouwen verrichtten hun „huwelijks plichten” tegen heug en meug en met de voorlichting, beperkt tot de voortplanting, kwamen heel subtiel en ongemerkt andere boodschappen door: ze zeiden dat het fijn was, maar nonverbaal kwam de tegenstrijdigheid tussen wat ze zeiden en vonden mee over. Kinderen hebben daar een radar voor. Wat we zeggen verwerken ze verstandelijk, wat we daarbij voelen verankert in hun gevoelsleven. Daardoor kon een vroege acceptatie van lichamelijke en de

daarmee samenhangende intense lichamelijke en psychische bevrediging voor de volgende generatie geen gemeen goed worden. Geen wonder dat de meeste jonge mensen niet veel verder komen dan de oude gedragspatronen. Daar werden ze over voorgelicht, niet over erotiek, lustbevrediging of mensen die daar op een andere manier toe komen. Ze leerden dat er maar één soort seks was: de volwassen seks die beantwoordt aan het „doel van de natuur” en dus voortplantingsgericht was. Dat werd uitgevoerd tussen twee hetero-partners van ongeveer dezelfde leeftijd en recht van lijf en leden, 2 à 3 keer per week zonder toevoeging van onnodige of speelse elementen en vooral zonder al die enge varianten waarvan we bij de geboorte de mogelijkheid hebben meegekregen. Die hebben we namelijk alleen maar gekregen om ze te leren onderdrukken, want de natuur had nu ineens een verassing gemaakt. De enige vooruitgang was dat het huwelijk geen strikte noodzaak meer was.

Dat werd vervangen door een andere verontschuldiging voor seks: liefde. En er was een voorwaarde: volwassenheid. Seks doe je als je groot bent en je doet het op een bepaalde manier.

Slechts één manier

Een gezonde seksuele moraal vereist echter meer dan de ont-koppeling van seks aan huwelijk en voortplanting. Het houdt in dat we lustbevrediging aanvaarden als een mogelijkheid tot geluk voor alle mensen, ongeacht hun leeftijd of de manier waarop ze tot lustbevrediging komen (het laatste uiteraard als aan anderen geen schade wordt toegebracht). Freud, Sullivan, Bowlby, Shulamith Firestone, Nancy Friday, Kate Millet, Phyllis Chesler en veel andere bekende vertolkers van menselijk gedrag hebben weliswaar zeer uiteenlopende veronderstellingen over de ontplooiing van seksualiteit bij kinderen, maar ze zijn het er over eens dat elk gedrag dat een mens kan vertonen in beginsel bij ieder kind aanwezig is vanaf de geboorte. De theorie van Freud over de rijke geschakeerdheid van erotische mogelijkheden wordt door hen allen geaccepteerd. Antropologen en sociologen hebben ontdekt dat verschillende volkeren verschillende taboes in ere houden en dat seksueel gedrag niet bepaald wordt door de „natuur” maar door de toevallige regels van de cultuur waarin hij opgroeit. Dat impliceert dat iedere samenleving van de aanwezige mogelijkheden er sommige goedkeurt en andere afkeurt. Margaret Mead beschreef dat op de Samoa-eilanden moeders geregeld hun zontjes masturberen en het is bekend dat de Engelse victorianen zich wellustig te buiten gingen aan flagellatie (= geselen om de zinnen te prikkelen). In onze cultuur zijn onder invloed van de joods-christelijke traditie vrijwel alle seksuele uitingen taboe verklaard. Alleen de heteroseksuele koitus mag onder bepaalde voorwaarden worden bedreven. Er is echter nog nooit aangehouden dat of waarom het psychisch gezond is zich tot die ene vorm te beperken of dat het ongezond is andere vormen te praktiseren. Wel is het duidelijk dat het onderdrukken van zoveel mogelijkheden die ons bij de geboorte zijn meegegeven tot gevaarlijke en traumatiserende uitwassen heeft geleid. Seksualiteit is te sterk aanwezig om met succes te onderdrukken. Als er toch naar wordt gestreefd, leidt dat tot neurotisch gedrag, zelfs tot een hysterische drang tot vernietigen van de erotiek. Zo ontstonden bijvoorbeeld de homofiliënvervolgelingen bij de nazi's en, recenter, in Amerika. Andere voorbeelden van „sociale” hysteric zijn de gevangenisstraffen waartoe mensen in Californië worden veroordeeld als ze cun-

nulingus (= het bevredigen van de vrouw met de mond) plegen en de infibulatie (= dichtnaaien van de schaamlippen), waardoor iedere dag honderden meisjes levensgevaarlijk worden verworden en van hun vrouwelijke natuur beroofd.

De norm moet tot elke prijs worden gehandhaafd. Deze leidde tot verheerlijking van mannelijke genitaliën en is een potentieel gevaar voor de helft van de wereldbevolking, een reëel gevaar voor miljoenen vrouwen. Gek genoeg vraagt niemand zich af of heteroseksualiteit geen afwijking is en of het niet beter tot taboe kan worden verklaard. Integendeel: alleen aan de heteroseksueel koperende meerderheid wordt lustbevrediging toegestaan, hoewel in grote delen van de wereld alleen aan mannen.

Seks is geen kinderspel

Een tweede boodschap die kinderen meekregen bij de voorlichting was dat seks hoort bij het volwassen-zijn. Het aantal Lolita's groeit weliswaar onrustbarend snel maar ouders die van hun kinderen houden zien het liefst dat de seksuele ervaringen van hun kinderen zo lang mogelijk worden uitgesteld. Seks is een serieuze zaak, daar moet je rijp voor zijn. Uitingen van kinderlijke erotiek worden niet als zodanig herkend en als dat wel het geval is, worden ze genegeerd of onderdrukt. Zelfs als ouders hun kinderen in principe toestaan te masturberen, zullen ze dat gedrag zelden aanmoedigen. Als er bezoek is en hun kind zit met de handjes tussen de beentjes te

wrijven, wordt het op pedagogisch verantwoorde manier afgeleid. Geprezen of aangemoedigd wordt masturbatie vrijwel nooit. Het kind is daar gevoelig voor en na een paar taktvolle afleidingsmanoeuvres is één van de meest onschuldige uitingen van erotiek verdacht geworden. Lustbevrediging mag „eigenlijk” niet en de fijne gevoelens mogen in elk geval niet met anderen worden gedeeld. Als troost krijgt het kind een snoepje of wat limonade of een ander substituuat dat later door drugs kan worden vervangen.

Het was niet de eerste keer dat deze boodschap tot kinderen doordrong. Al eerder deden ze ervaringen op die tegenstrijdig zijn met wat hen op latere leeftijd wordt verteld. Vanaf het eerste levensstadium wordt hen bijgebracht dat seks en liefde afzonderlijke gevoelservaringen zijn die niets met elkaar te maken hebben. Ze leren niet dat erotiek, tederheid en intimiteit via seksueel spel kunnen worden uitgedrukt. Hun geslachtsorganen waren namelijk nooit betrokken bij de liefkozings van hun lichamen door hun ouders. Ouders strelen kinderen niet op de plaats tussen hun beentjes. Het hele lijfje van kleine kinderen wordt geaaid, gekust, geliefkoosd door de mensen met wie ze hun eerste intieme contacten hebben, vol tederheid en warmte, maar die ene plek wordt uitgesloten van de liefkozings. Dat kan maar één ding betekenen: die hoort er niet bij, het is een heel bijzonder lichaamsdeel, het staat apart van alle andere en heeft niets met liefde te maken.

Het tragische is dat ze op de leeftijd dat ze deze ervaringen opdoen nog niet over voldoende taalgebruik beschikken om te vragen waarom dat zo is. Tot ouders, die zelf intuïtief handelen vol-

gens de aangeleerde regels, kan het dan ook niet doordringen welke indrukken en subtiele boodschappen tegelijk met hun liefdesuitingen aan het kind worden doorgegeven. Juist die eerste indrukken zijn het sterkst; ze zijn het meest starre aspect van onze persoonlijkheid. Ze zijn het grondpatroon van de latere instelling van het kind tegenover het leven en tegenover andere mensen, het fundament waarop het gedrag is gebouwd. Ze zinken weg in het onderbewustzijn, maar ze beïnvloeden ons wel. Later komen ze, onbewust en onherkend, boven en spelen ze mee in verwrongen gedrag. We raken ze nooit meer kwijt. Ze kwamen tot ons via de onbewuste handelingen van onze ouders, geladen met dubbelheid en afwijzing van seksualiteit.

Ontwikkeling van „wie je bent”

Kinderen hebben intimiteit en liefdevolle aanrakingen van volwassenen nodig om te groeien en zich te ontwikkelen tot zelfverzekerde, gelukkige mensen. Zonder liefde kunnen ze zich niet ontplooiën en geen eigen identiteit opbouwen (weten wie je bent). Alleen als ze genoeg warmte hebben gekregen in hun jeugd zijn ze later zelf in staat dit door te geven. Bij agressief gedrag, vandalisme en criminaliteit speelt vaak het aandacht-vragen een rol en voor veel delinquenten betekent aandacht dat ze er zijn en dat dat door anderen erkend wordt. Kinderen die voldoende aandacht, erkenning en liefde kregen, hebben, zoals statistisch is bewezen, geen sociaal gedrag nodig om het gevoel te hebben dat ze wat

edit pictures

waard zijn. Dat kregen ze al in hun jeugd. Het vermogen liefde te accepteren en te geven is bij hen ontwikkeld doordat de eerste verzorgers ze hebben laten merken dat ze het waard zijn dat iemand van hen houdt. Niemand is er bang voor kinderen liefde te geven. Men is wel bang voor lustbevredesting bij kinderen, hoewel men, gek genoeg, seksualiteit als een soort bekroning der liefde voorstelt. Maar hoe kunnen kinderen aan wie is bijgebracht dat hun seksuele organen geen rol mogen spelen bij de tedere strelingen door de eerste mensen die van ze hielden, het vrijen beleven als een liefdesdaad? Als liefde los staat van de geslachtsorganen, hoe kan dan het vrijen een plezierige, intieme ontmoeting tussen mensen worden? Hoe kunnen mensen een gezonde seksuele moraal en een eigen seksuele identiteit opbouwen – de eerste stap op weg naar zelfstandigheid – als ze hebben geleerd dat seks niet bij het leven hoort?

De krachtige werking van verdringing

Er zijn ouders die het anders doen. Tot enkelingen is het doorgedrongen dat ze de kwetsbare kinderzieltes niet beschadigen als ze er blij van geven het lichaam van hun kind totaal te accepteren. Als er echter sprake is van seksuele liefkozingen van een kind door een volwassene die niet tot de eerste verzorgers behoort, rennen we in panische angst naar de zedenpolitie. En dat terwijl kinderen zelf vaak lichamelijk contact met volwassenen zoeken. Hun emoties, hun behoefte aan lichamelijkheid, laten zich niet totaal verdringen. Kinderen zijn slim genoeg om allerlei trucs te bedenken waardoor ze aan hun trekken komen. Op de leeftijd dat ze geleerd hebben dat seks niet mag, weten ze bijvoorbeeld ook dat stoelen onverdracht is als mogelijkheid om hun verlangens naar intieme contacten te bevredigen. Dus willen ze stoelen.

Als kinderen van hun ouders niet de lichamelijke intimiteit krijgen die ze graag willen en die ze nodig hebben, zoeken ze het soms bij anderen. Vaak zijn die anderen ook kinderen, soms zijn het volwassenen. De Zweedse kinderpsychiater Else-Brita Nordlund wilde de funeste gevolgen van dit soort contacten voor kinderen onderzoeken. Haar onderzoek van meer dan honderd kinderen die tussen 1944 en 1949 lichamelijk contact met volwassenen hadden, bracht aan het licht dat herhalend daarvan van de kinderen uitging en dat het aantal herhalingen twee maal zo groot was als het aantal contacten dat

edit picture

tot één keer beperkt bleef. De ervaringen die ze hadden opgedaan waren kennelijk minder bedreigend dan wordt aangenomen. Wat de gevoelens van kinderen daarbij kunnen zijn illustreert een ware gebeurtenis bij dit onderzoek: uit een aantal gevangenen moest een kind een „kinderlokker” aanwijzen. Het wees een politiebeambte aan. Ondervraagd over de keuze, zei het dat die man „zo lief” was.

Gevoel en verstand

We hebben niet voldoende herinneringen aan onze eigen kinderjaren om zeker te weten in hoeverre gevoelens van kinderen verschillen met die van volwassenen. Veel van wat we verdrongen hebben behoort tot de sfeer van het gevoelsleven en we herinneren het ons niet omdat we het niet mochten, wilden of konden bewaren in ons geheugen. Wat in strijd was met de heersende waarden en normen drukten we weg omdat we er geen raad mee wisten. Een vriendin van me vertelde dat ze haar vader, die stierf toen ze 11 jaar was, had gehaat. Ze was gereformeerd opgevoed en wist dat seks een gruwel was in gods ogen. In een gesprek met een therapeut vertelde ze hoe ze, toen ze een jaar of acht was, bij haar vader in bed lag en ontdekte dat hij behalve een piemel nog een zachte ronde bal daarachter had hangen. Tijdens het vertellen keek ze lang het hoofd van de therapeut heen en was zo verdiept in de herinnering aan het gebeurde dat ook de gevoelens die ze destijds had weer levendig werden. Door een beweging die de therapeut met haar hoofd maakte, werd ze terug-

gebracht in de werkelijkheid. Ze keken elkaar aan en ze was er zich van bewust dat de therapeut op haar gezicht de gevoelens van destijds aflas: ze straalde. De ontdekking dat ze de intimiteit met haar vader als kind warm en prettig had gevonden, leidde er toe dat ze normen die ze zich op latere leeftijd had eigen gemaakt en waardoor ze haar vader was gaan haten, kon relativeren. Na het gesprek met mijn vriendin kwam bij mij een verdrongen ervaring met een pedofiel boven. Ik zwom op een afgelegen plek en werd ingehaald. De man deed zijn zwembroek uit en haalde me over hem te betasten. Uit doodsangst deed ik het, terwijl ik de Onbevleete Ontvangenis aanriep om bijstand. Ze bleek geen gedachten te kunnen lezen: hij vroeg ook nog of hij mij mocht aanraken. Hij merkte mijn angst wél, want hij stelde me volledig gerust. Ik wist zeker dat hij geen moordenaar was. Hij streelde mijn pas beginnende welvingen. Meer wou hij niet. De angst was weg, er was alleen nog schuldgevoel. Uiteraard deed hij er verkeerdt aan: angst en schuldgevoel zijn nare ervaringen. Maar ik herinner me ook de reep chocola die hij me daarna gaf. Vlak na de oorlog was dat iets heel bijzonders. Het meest verwarrende was dat hij me niet gelokt had met die chocola, maar het gaf om... ja, waarom? De ervaring was niet méér verwarrend, tegenstrijdig en schuldbeladen dan alles wat ik op de zeer kuise roomschool had geleerd. Voor zover ik weet ben ik psychisch gezond gebleven. Gedrag van kinderen komt, vooral in de vroege jeugd, meer voort uit gevoelens dan uit rationele benadering. Daarom stelt het ouders vaak voor raadselen. Ze kunnen niet begrijpen wat een

edit picture

kind beweegt omdat ze van hun eigen kinderlijke gevoelens vervreemd zijn. We reageren met ons verstand en onze regels op het gevoelsmatige gedrag van kinderen. Dit heeft niets te maken met gebrek aan respect voor het eigene van het kind. We doen het uit liefde, om ze te beschermen, of om aangepaste burgers van ze te maken. (Of dat laatste een goede zaak is, kan alleen de geschiedenis uitmaken).

Incest

Dit is geen pleidooi voor incest of voor pedofilie waarbij met kinderen geslachtsgemeenschap wordt bedreven. Kinderen zijn er niet voor om de lusten van ouderen te bevredigen. De feiten die door mijn actie voor *Noreen Winchester* over incest aan het licht kwamen waren erbarmelijk. Vader-dochter-incest is te beschouwen als een van de ergste vormen van geestelijke en lichamelijke kindermishandeling. Vrijwel altijd is er sprake van een extreme machtsverhouding waarbij een onschuldig kind geweld wordt aangedaan. Geslachtsverkeer met kinderen is misdadig. Het zou onzinnig zijn aan te nemen dat zeer jonge kinderen in staat zijn een volwaardige, wederkerige seksuele relatie met een volwassene op te bouwen op een leeftijd dat ze nog niet beseffen wat seks is en welke rol het in hun leven kan spelen. Ze begrijpen nog niet voldoende wat er gebeurt of beuren kan. Het initiatief daartoe zal dan ook nooit van hen uitgaan. Iedere beïnvloeding in die richting, iedere psychische dwang hoe zacht ook uitgeoefend, moet als psychisch geweld worden beschouwd. Kinderen hebben geen weerwoord en laten zich door volwassenen

gauw beïnvloeden, zeker als dezen lief voor hen zijn. Het zijn dan ook de volwassene die verantwoordelijk zijn en „verleiding” door een kind mag nooit leiden tot geslachtsdaden met kinderen. Wat kinderen zeggen is nooit een verontschuldiging. „Vrijen” betekent voor een kind: je armen om me heen voelen, geaaid worden, de warmte van je huid voelen.

Een kind is beter in staat aan te geven wat het verlangt dan wij in staat zijn te begrijpen wat het wil en waarom het dat wil. Kinderen zijn minder vervreemd van erotiek omdat ze minder dan wij zijn ondergesneeuwd door de kille seksuele eenvormigheidsmoraal. Het enige dat erotische contacten onaanvaardbaar maakt is ongewenst lichamen of psychisch geweld. En dat is precies hetzelfde wat ieder contact van welke aard ook tussen mensen onaanvaardbaar maakt. Onder de huidige sociale, juridische en emotionele machtsverhoudingen van onze antisexmoraal is het zaak scherp onderscheid te maken tussen het verkrachtingsaspect en het erotische aspect in betrekkingen tussen kinderen en volwassenen.

Opvoeding tot seksuele vrijheid

Even belangrijk is het kinderlijke erotisch serieus te nemen en rekening te houden met onze eigen aangeleerde onvrijheid en reserve. Deze mag kinderen niet schaden. In de jaren zestig werden verhitte discussies gevoerd over de vraag of kinderen voortplantingsvoorlichting moesten krijgen. Tegenargumenten kwamen daarbij

kennelijk voort uit ouderlijke onmacht, want we kunnen ons nu niet meer indenken welke levensgrote problemen het opleverde. Een heel punt was ook of niet-ouders, bijvoorbeeld onderwijzers, met de klas over seks mochten praten. Ook dat is nu geen punt meer. Ouders die het moeilijk vinden zijn blij dat anderen het overnemen.

De seksuele moraal verandert echter niet door voorlichting alleen. Volledige en daadwerkelijke acceptatie van de lichamelijke van kinderen en de manier waarop ze die uitdrukken is even noodzakelijk voor een kind om zich seksueel te ontwikkelen en bevredigende relaties met anderen te kunnen hebben. De belangen van het kind gaan uiteraard boven die van ons en we zullen moeten uitgaan van de behoeften die het kind laat blijken.

Ouders zouden hun kinderen niet alleen „funktioneel” moeten aanraken – om te wassen, te laten plassen, aan te kleden –, er zou ook plaats moeten worden ingeruimd voor het liefdevol-erotische. Alleen dan kan seks worden gekoppeld aan lustbevrediging en een eigen plaats krijgen in het leven zonder dat het blijft rondzweven als een losse gebeurtenis waarvan de belangrijkheid wordt overgeaccenteerd. Herstel van harmonie en evenwicht in onze menselijke verhoudingen krijgt meer kans als de koppeling van tederheid en seks gemaakt wordt in ieders persoonlijkheid.

Voorlopig zijn we nog ver van dat ideaal verwijderd. Recente onderzoeken hebben aangetoond dat vrouwen nog even „frigide” zijn als veertig jaar geleden. Alleen verklaren ze nu unaniem dat ze seks fijn vinden. Vroeger mochten ze tenminste zichzelf zijn en er voor uitkomen dat ze er niets aan vonden. Nu moeten ze ook nog huichelen. Ze veinzen het niet-aanwezige plezier uit angst voor terug te worden verstenen, ter wille van de huiselijke vrede of om het ego van hun partner kunstmatig op te schroeven. Zelfs nu ze weten dat ze een kloritis hebben, aarzelen ze vaak hun partner te vertellen wat hij daarmee moet doen. Ze blijven passief omdat hun geslachtsdelen er van jongs af aan „niet bij gehoord” hebben. Door de voortplantingsvoorlichting verwachten ze hun seksuele vervoering van de man en zijn penis, hetgeen op bittere teleurstelling uitloopt. De enkeling die haar eigen seksuele identiteit heeft ontdekt en zich verantwoordelijk voelt voor haar eigen orgasmes maakt haar partner onzeker, waardoor impotentie bij mannen toeneemt. Hij weet immers niet wat hij met vrouwelijke seks aan moet. Zijn eigen orgaan is door anderen alleen functioneel aangeraakt, om te wassen en te plassen, nooit om lusten te bevredigen. De enige associaties die hij heeft met betrekking tot zijn penis zijn die met functionaliteit en het leveren van prestaties, b.v. in wedstrijd-

den wie het verste kan plassen. Het is hierom zo gevaarlijk omdat er niets tegenover staat. Prestaties leveren maakt een held van je, met je penis kofteer je. Het leidt tot de afschuwelijke verkrachtersmoraal, in naam waarvan misbruik van vrouwenlichamen door de maatschappij veel te lang getolereerd is. De huidige seksuele opvoeding werkt verkrachting in de hand, doordat

een penis met functionaliteit, niet met liefde, wordt geassocieerd.

Als we ons willen bevrijden van de verkrachttingsmentaliteit en tot een bevrijdende, lustgevend erotische willen komen, zullen we seksualiteit de plaats moeten geven die het van nature heeft. Kleine kinderen geven die aan. Ze zijn nog niet bang voor seks; van de vele

erotische uitingsvormen die ze bij de geboorte hebben meegekregen zijn er nog niet zoveel totaal onderdrukt. De regels die seks beperken tot het levensstadium waarop men wordt geacht volwassen te zijn en tot één, hoogstens twee toegestane handelingen, hebben tot genoeg ellende geleid. Het wordt tijd de bakens te gaan verzetten.

Monique Möller

edit